

Datum
2024-12-18

Diarienummer
KS-2023/305

Avsändare
Frank Nordström
08- 535 365 06
Frank.nordstrom@huddinge.se
Kommunstyrelsens förvaltning

Mottagare
Länsstyrelsen Stockholm

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Detaljplan för Norströms väg m.fl.

Figur 1. Ungefärligt planområde för detaljplan Norströms väg m.fl. beläget i centrala Trångsund.

Sammanfattning

Planförslaget syftar till att pröva ny bebyggelse för bostäder, förskola, bibliotek och centrumändamål. Projektet avser att möjliggöra utveckling och förtätning av ett flertal fastigheter med befintlig bebyggelse längs Norströms väg och Hammartorpsvägen, i anslutning till Trångsund centrum.

Platsen har ett stationsnära läge och är utpekad i översiktsplanen som lämpligt område för förtätning. Planområdet omfattas inte av reservat eller riksintressen.

Föreslagen tillkommande bebyggelse placeras främst på redan hårdgjorda ytor och befintliga grönytor tas endast i anspråk i begränsad omfattning.

Påträffade föroreningar bedöms vara möjligt att hantera utan risk för miljön eller människors hälsa och med lämplig utformning av byggnader kan riktvärden för trafikbuller uppnås.

Planområdet har förutsättningar för lokalt omhändertagande av dagvatten. Enligt beräkningar av föreslagna dagvattenåtgärder kommer flödes- och föroreningsbelastningen från planområdet att minska efter exploatering, vilket förbättrar möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormer i recipienter. Vidare anser kommunen att det går att säkerställa en säker skyfallshantering.

Kommunen gör den sammanvägda bedömningen att detaljplanen inte bedöms ge upphov till betydande miljöpåverkan. Bedömningen har gjorts med beaktande av kriterierna i 5 § och 10–13 § miljöbedömningsförordningen.

En strategisk miljöbedömning, enligt 6 kap 3 § miljöbalken behöver därför inte genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) inte upprättas för detaljplanen.

Innehåll

Inledning	2
Om undersökning av betydande miljöpåverkan	2
Syfte	2
Metod	3
Beskrivning av detaljplan	4
Platsens förutsättningar	5
Befintlig markanvändning	5
Närliggande planer och projekt	6
Planeringsförutsättningar enligt översiktsplan	6
Undersökning om betydande miljöpåverkan	7
Hushållning med mark och vatten (inkl. riksintressen)	7
Naturvärden och skyddad natur	7
Mark och jord	10
Vatten	11
Människors hälsa	14
Sociala- och rekreativa värden	16
Kulturmiljövärden och landskapsbild	17
Risk för olyckor	17
Hushållning med resurser och klimatpåverkan	18
Motiverat ställningstagande	18

Inledning

Om undersökning av betydande miljöpåverkan

Enligt 6 kap. 5 § miljöbalken ska kommunen göra en undersökning av miljöeffekter när en plan upprättas eller ändras, för att avgöra om genomförandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om planen bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning upprättas (6 kap. 3 § miljöbalken).

Undersökning om betydande miljöpåverkan är den analys som leder fram till ställningstagandet om huruvida planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller ej. Strategisk miljöbedömning är processen i vilken en miljökonsekvensbeskrivning utarbetas.

Undersökningen innebär att myndigheten eller kommunen ska;

- identifiera omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och
- samråda i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras (6 kap. 6 § miljöbalken).

I miljöbedömningsförordningens 5 § anges vilka omständigheter som kommunen ska utgå ifrån. Om planområdet ska tas i anspråk för någon av de åtgärder som listas 4 kap. 34 § andra stycket plan- och bygglagen, vilka bland annat är anläggandet av ett industriområde, köpcentrum, parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt, ska även hänsyn tas till kriterierna i 10–13 §§ MBF (2 kap 5 § plan- och byggförordningen).

Efter att undersökningen har genomförts ska kommunen fatta ett särskilt beslut om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte (6 kap 7 § miljöbalken). I Huddinge kommun fattas det särskilda beslutet om betydande miljöpåverkan av planchefen i samband med att detaljplanen går ut på samråd.

Syfte

Syftet med detta PM är att utgöra samrådsunderlag och en preliminär avgränsning av det fortsatta arbetet med miljöfrågor inom detaljplanen.

Undersökningen redovisar bland annat följande:

- Genomgång av detaljplanens egenskaper, platsens förutsättningar och möjlig miljöpåverkan till följd av detaljplanen samt eventuella förslag till kompletterande underlag/ utredningar inom detaljplanearbetet.
- Motiverat ställningstagande avseende den bedömda miljöpåverkan.

Metod

Följande undersökning har gjorts med stöd av en checklista som bygger på 6 kap. miljöbalken samt 5 § och 10–13 §§ miljöbedömningsförordningen och är ett verktyg som hjälper utredaren att följa bedömningskriterierna i lagstiftningen på ett systematiskt sätt.

Medan checklistan ger stöd för utredaren att säkerställa att relevanta aspekter går igenom är detta dokument det som utgör själva huvuddelen av bedömningarna. Bedömningen utgår från den berörda platsens betydelse samt den påverkan som detaljplanen medför, det vill säga åtgärdens utmärkande egenskaper, lokalisering och miljöeffekter.

Metodiken tillämpar ingen underliggande beräkningsskala eller kvantitativ bedömningsgrund som ger ett visst utfall.

I undersökningen bedöms om någon enskild aspekt eller flera aspekter sammantaget kan leda till att planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Osäkerhet om vilken miljöpåverkan planens genomförande kan få hanteras som en risk för betydande miljöpåverkan. I undersökningen beaktas både negativa och positiva konsekvenser. Det är dock den negativa miljöpåverkan som är avgörande när kommunen gör sin slutliga bedömning.

Undersökningen har genomförts av kommunens sakkunniga utifrån tillgängligt kunskapsunderlag om platsen och planens påverkan.

Beskrivning av detaljplan

Syftet med planläggningen är att pröva ny bebyggelse för bostäder, förskola, bibliotek och centrumändamål. Projektet avser möjliggörande av utveckling och förtätning av ett flertal fastigheter med befintlig bebyggelse längs Norströms väg och Hammartorpsvägen, norr om Trångsund centrum. Detaljplanen möjliggör också för en upprustning av Norströms väg och nya mötesplatser i anslutning till Trångsund centrum.

Planområdet ligger centralt i Trångsund centrum och ingår i ett av kommunens primära förtätnings- och utbyggnadsområden. Planområdet är ca 5,5 ha stort och består idag av befintlig bebyggelse, parkeringsplatser, gårdar och naturmark. Planområdet ligger inom 600 meter från pendeltågsstation (zon A) och i direkt anslutning till Trångsunds centrum med ett serviceutbud och tillgång till kollektivtrafik.

Planförslaget möjliggör för ca 330 lägenheter fördelade på 9 nya byggnader inom fastigheterna Kungen 9, Brickan 2, 6, 7, 8 och Älvan 2. Bebyggelsen innebär att befintliga bostadsmiljöer förtätas och ny bebyggelse uppförs i ca 8–10 våningar. Inom detaljplanen möjliggörs också för bland annat förskola, centrumverksamhet och bibliotek.

Figur 2. Situationsplan som visar tillkommande bebyggelse.

Platsens förutsättningar

Befintlig markanvändning

Planområdet uppgår till ungefär 5,5 ha och är beläget centralt i Trångsund. Flera detaljplaner reglerar markanvändning i området som i huvudsak är planlagt som kvartersmark. Bostadsbebyggelsen består av långa lamellhus och punkthus - ett flertal med tidstypisk arkitektur från när Trångsunds centrum byggdes på 1960-talet och nyare bebyggelse närmre centrum. Älvan 2 och Brickan 8 har varsin verksam förskola. Ett mindre område för allmän plats (planlagt som park) finns väster om parkering vid förskolan i norr.

Inom planområdet, mellan byggnadskropparna, finns en välbevarad och uppväxt natur med varierad topografi och frilagda bergsslänter samt flera stora träd.

Trångsund centrum och pendeltågsstationen angränsar planområdet i söder. Västerut finns ett större skogsområde samt entré till gångstråk mot Stortorp, och bortom skogsområdet sträcker sig Nynäsvägen (väg 73). Norr och öster om planområdet finns flerbostadshus i form av punkt- och lamellhus i högre belägna områden.

Figur 3. Preliminär plangräns (ortofoto 2023). Pågående utbyggnadsprojekt i grönt.

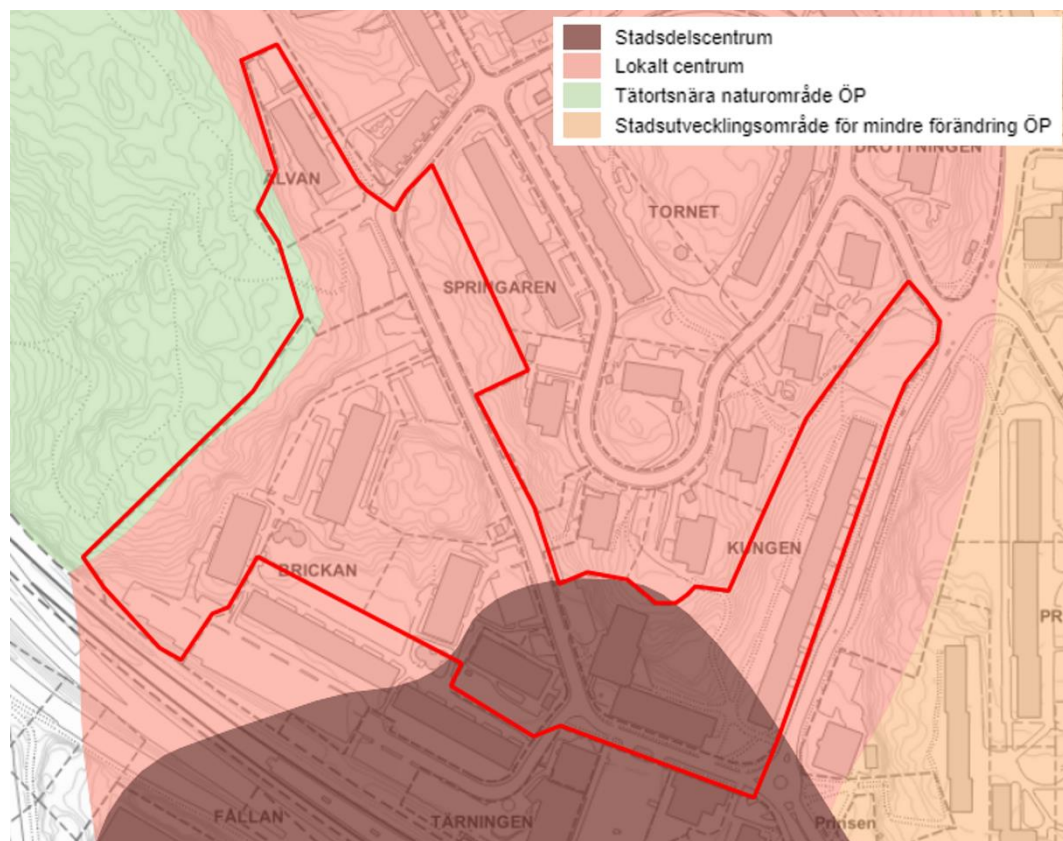
Närliggande planer och projekt

Öster om Trångsund centrum, längs Trångsundsvägen, pågår utbyggnad av detaljplanen del av Bonden 1 och del av Hammartorp 1:1 m.fl. där 125 hyreslägenheter och parkeringsgarage ska byggas.

Detaljplanen för Sändaren 2, på andra sidan järnvägen, vann laga kraft 2022 och syftar till en tätare bostadsbebyggelse intill pendeltågstationen. Kommunen förbereder nu en ombyggnation av Dalarövägen samt gång- och cykelvägen längs Magelungsvägen.

Planeringsförutsättningar enligt översiktsplan

I översiktsplanen pekas Trångsund ut som ett utvecklingsområde. Det innefattar ett område där kommunen satsar på utveckling för att utnyttja det gynnsamma läget vid spårstationer. I planområdets sydöstra del anges markanvändningen som "stadsdelscentrum" där tillkommande bebyggelse ska vara hög och tät. Stor vikt läggs på att skapa levande stadsmiljöer och tillgängliga offentliga miljöer, samt säkerställa tillgången till grönområden. Resterande områden anges som "stadsutvecklingsområde för större förändring" där främst bebyggelse flerbostadshus med högre höjder tillåts för att dra nytta av det stationsnära läget.

Figur 4. Markanvändning enligt Huddinges översiktsplan.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Nedan presenteras resultatet av undersökningen om betydande miljöpåverkan.

Hushållning med mark och vatten (inkl. riksintressen)

Platsen

- Planområdet består idag av bostadsbebyggelse i punkt- och lamellhus, förskolor, centrumverksamhet samt gröna släpp och bostadsgårdar mellan byggnader. Norströms väg sträcker sig genom planområdet.
- Centrala Trångsund har identifierats som lämplig plats att utveckla med nya bostäder och service i både översiktsplanen och utvecklingsplanen för Skogås och Trångsund (som varit på samråd).
- Söder om planområdet sträcker sig järnvägen Nynäsbanan som är av internationell betydelse och ingår i det utpekade TEN-T nätet. Den sträcker sig från Älvsjö till Nynäshamn och trafikeras av både gods- och persontrafik.
- Sydväst om planområdet ligger Nynäsvägen – väg 73, den sträcker sig mellan Stockholm och Nynäshamn. Väg 73 är av särskild regional betydelse, är ett viktigt stråk för arbetspendling, näringsliv samt turism till och från Gotland.

Planen och påverkan

- Projektet ligger i linje med den planerade utvecklingen i översiktsplanen och den pågående utvecklingsplanen för Skogås och Trångsund. Projektet kommer bidra med fler boende i ett kollektivtrafikhögt läge centralt i Trångsund, skapa en mer stadsmässig miljö närmast centrum och samtidigt bevara naturkaraktären i området.
- Planförslaget bidrar med fler boende som kan nyttja kollektivtrafik och vägnätet, men i övrigt ingen påverkan på Nynäsvägen eller Nynäsbanan.

Samlad bedömning

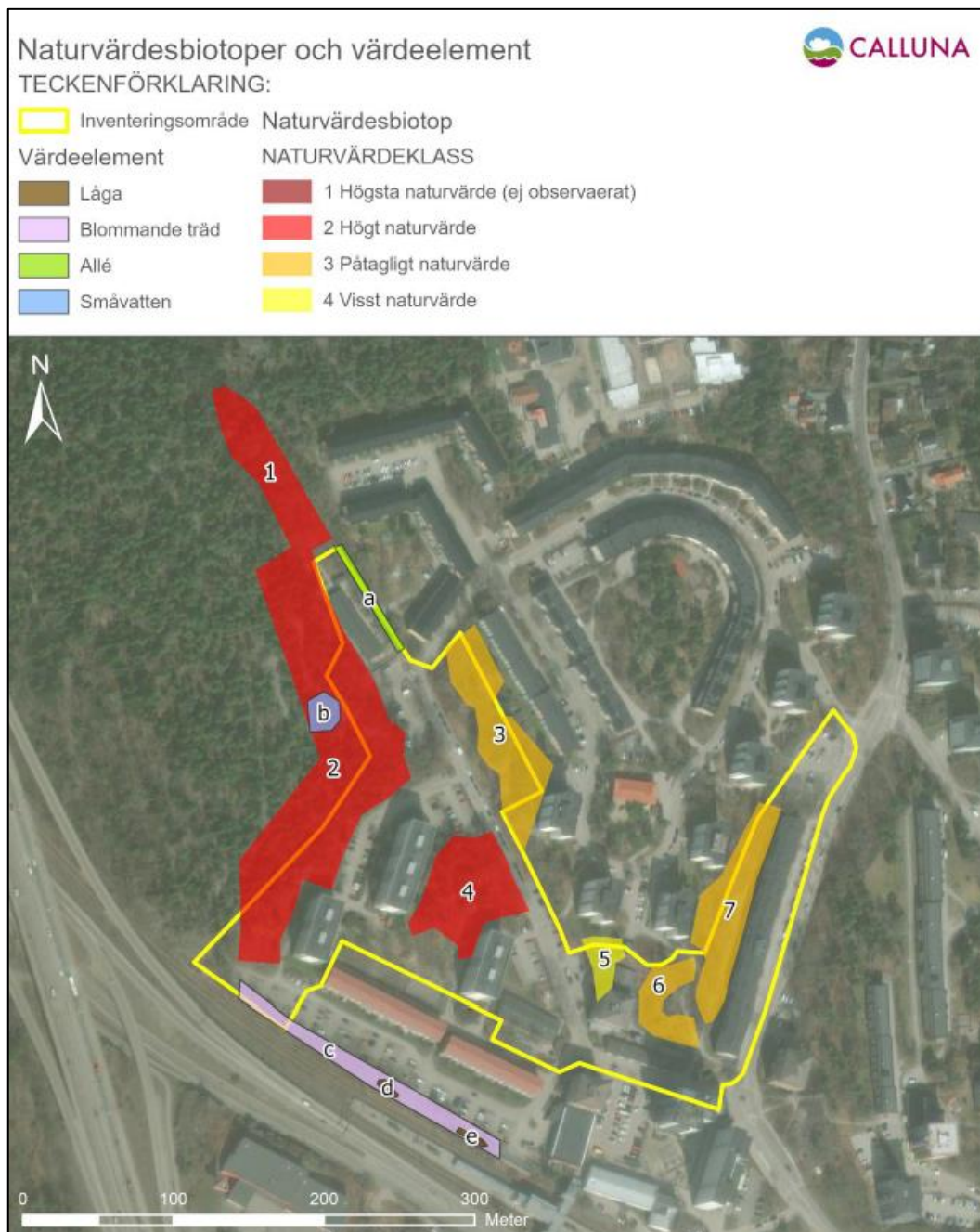
- Området bedöms vara lämpligt för förtätning och föreslagen markanvändning. Planförslaget bedöms inte medföra någon negativ miljöpåverkan på denna aspekt.

Naturvärden och skyddad natur

Platsen

- Naturen i området består av mindre skogsområden av olika karaktär insprängda mellan bebyggelse samt ett större sammanhängande skogsområde i utkanten av bebyggelsen. Inom planområdet finns även mindre parkytor, gräsmattor och andra skötta grönytor samt många värdefulla träd, både naturliga och planterade park- och gatuträd. Naturen karakteriseras huvudsakligen av hållmarksmiljöer med gamla tallar och ädellövskog med både grova och senvuxna ekar.
- En naturvärdesinventering har utförts inom planområdet och sju naturvärdesbiotoper har avgränsats. De tre biotoper med högt naturvärde (klass 2) utgörs av en större, naturlig hållmarkstallskog med en stor förekomst

av gamla träd, en mindre blandskog som delvis utgjordes av hållmarkstallskog, delvis av ekskog samt en lövsumpskog, som för det mesta ligger utanför inventeringsområdet. De tre biotoper med påtagligt naturvärde (klass 3) utgörs av mindre ädellövskogar. Området med visst naturvärde (klass 4) utgörs av en bergbrant.

Figur 5. Identifierade naturvärdesbiotoper och värdeelement.

- Vid inventeringen och artsök har två fridlysta växtarter påträffats inom planområdet: blåsippa och liljekonvalj. Rödlistade arter såsom ekticka, reliktböck, skeppsvarvsfluga och talticka påträffades också i fält.

- En fågelutredning har tagits fram och 31 fågelarter bedöms häcka inom utredningsområdet, varav 10 är prioriterade, det vill säga fågelarter som ska prioriteras i artskyddsarbetet.
- I skogsområdet nordväst om planområdet förekommer det hålträd som kan utgöra dagsviste för fladdermöss. Det bedöms potentiellt vara en lämplig miljö för fladdermöss men det finns inga inrapporterade fynd i dagsläget.
- Naturvärdesobjekt 1 (se figur 5) är en lövsumpskog, med tillfälliga vattenytor, som potentiellt kan hysa groddjur. Inga inrapporterade fynd har dock gjorts.
- I samband med naturvärdesinventeringen genomfördes också en trädinventering. I utredningsområdet bedömdes 249 vara naturvärdesträd. Av dessa är 14 särskilt skyddsvärda träd varav 6 är inom planområdet.
- Träden längs fastighetsgränsen för Älvan 2 utgör en allé med generellt biotopskydd. Allén består av tolv oxlar.

Planen och påverkan

- Delar av allén kommer eventuellt avverkas för att tillgängliggöra yta för förskolebyggnaden, vilket i sådana fall kommer kräva en dispensansökan. Bedömningen är dock att det inte innebär en betydande miljöpåverkan.
- En del av identifierade naturvärdesträd kommer behöva avverkas för att frigöra plats för exploatering. Däremot har hänsyn till de särskilt skyddsvärda träden tagits och påverkan på dessa har undvikits. Inga av de identifierade hålträden påverkas av planförslaget, och flera utav de ligger inom område där träd kommer skyddas med utökad marklovsplikt i detaljplanen.
- Planförslaget har utformats för att ta hänsyn till identifierade naturvärdesbiotoper, särskilt de med högt naturvärde (klass 2). Endast små intrång sker i utkanterna av objekt 1, 2, 5 och 6.
- Enligt fågelutredningen är naturintrången så begränsade att kontinuerlig ekologisk funktion kvarstår. Den negativa påverkan som planförslaget riskerar att medföra är inte att betrakta som en betydande störning som påverkar fågelarternas populationsnivåer.
- Liljekonvalj återfinns inom hela planområdet och blåsippa påträffades inte i samband med naturvärdesinventeringen. Det är bara små grönytor som ianspråkats. Båda arterna bedöms som livskraftiga i Sverige och exploateringen bedöms inte påverka deras bevarandestatus på någon skala.
- Ny grönska kommer tillföras med tillkommande bostadsgårdar och dagvattenåtgärder.

Samlad bedömning

- Viss negativ påverkan är att förvänta då delar av allén sannolikt behöver avverkas och vissa grönytor tas i anspråk. Planförslaget har dock tagit hänsyn till befintliga naturvärden, både naturvärdesbiotoper och enskilda träd, och den negativa påverkan har begränsats. Planförslaget bedöms därmed inte medföra betydande miljöpåverkan på naturvärden och skyddad natur.

Mark och jord

Platsen

- Generellt utgörs planområdet av ytnära berg eller berg i dagen. Enligt utförd geoteknisk undersökning består befintliga plana delar av fyllning ovan torrskorpelera ovan berg. Djupet till berg är störst inom norra delen av Kungen 9.
- Inom- och precis utanför planområdet finns tre MIFO-objekt. Samtliga är verksamheter som kan förknippas med klorerade lösningsmedel.
 - ID125125: belägen på Kungen 9. Tidigare kemtvätt. Ej riskklassad.
 - ID1251222: belägen på Bonden 1. Kemtvätt verksam på 70-talet. Riskklass 3 (måttlig).
 - ID 180534: belägen på Brickan 5. Tryckeri/ grafisk industri. Ej riskklassad.
- Provtagning av jord genomfördes i september 2023. I sex punkter påträffades olika föroreningar (metaller och PAH) överstigande riktvärdet för känslig markanvändning (KM). I provtagningspunkten 118, i planområdets norra del på Kungen 9, överstigs även riktvärdet för mindre känslig markanvändning (MKM) för PAH M samt aromater och PAH H överstiger riktvärdet för farligt avfall. Endast tre av provtagningspunkterna överstiger Storstadsspecifika riktvärden (109, 114 och 118).

Figur 6. Uppmätta halter i jord i förhållande till Naturvårdsverkets generella riktvärden. Gröna = <KM, gula = KM-MKM och Orange = >MKM.

- En kompletterande undersökning avseende klorerade kolväten i markporgas utfördes maj 2024 och riktades mot mark i anslutning till MIFO-objekt samt mark som avses att exploateras. Samtliga uppmätta halter understiger acceptabla koncentrationer för inandningsluft. Någon spridning av klorerade kolväten i mark och grundvatten från tidigare identifierade verksamheter i området har inte kunnat påvisas. Inga förhöjda halter har detekterats vare sig i deras omedelbara närhet, uppströms eller nedströms.
- Del av norra området utgörs av ett aktsamhetsområde avseende risk för skred enligt underlag från SGI. Området har dock bedömts inte vara skredkänsligt efter utförd geoteknisk undersökning. Områdets branta slänter utgörs främst av berg i dagen som är stabila idag.
- Enligt geologisk kartering har bergmassorna i området en låg risk för förekomst av sulfidförande berg.
- Området ligger inom högriskområde för radon enligt underlag från SGU.

Planen och påverkan

- Bergschakt/ sprängning är aktuellt för flera av fastigheterna. Bortschaktning av lösare material (fyllning, torrskorpelera och silt) bedöms nödvändigt för grundläggning av flera av de planerade byggnaderna.
- Många av de påträffade föroreningar förekommer ytligt i fyllnadsmaterial och kan schaktas bort i samband med byggnation.
- Den miljötekniska utredningen som har utförts är på en översiktlig nivå. Kompletterade provtagning för att avgränsa påträffade föroreningar och fastställa åtgärdsbehov kan bli aktuellt.
- Radonsäker grundläggning kan vara nödvändigt för att minimera exponering av radongas.

Samlad bedömning

- Föroreningar som överstiger både riktvärde för känslig- och mindre känslig markanvändning samt även riktvärdet för farligt avfall har påträffats och behöver därmed åtgärdas. Detta bedöms huvudsakligen kunna göras genom schaktsanering och omhändertagande av överskottsmassor vid nyproduktion, eftersom de flesta föroreningarna ligger inom område som berörs av planerad grundläggningsschakt. Bergschakt behövs sannolikt i begränsad omfattning. Detaljplanen bedöms inte medföra en betydande miljöpåverkan på mark och jord.

Vatten

Platsen

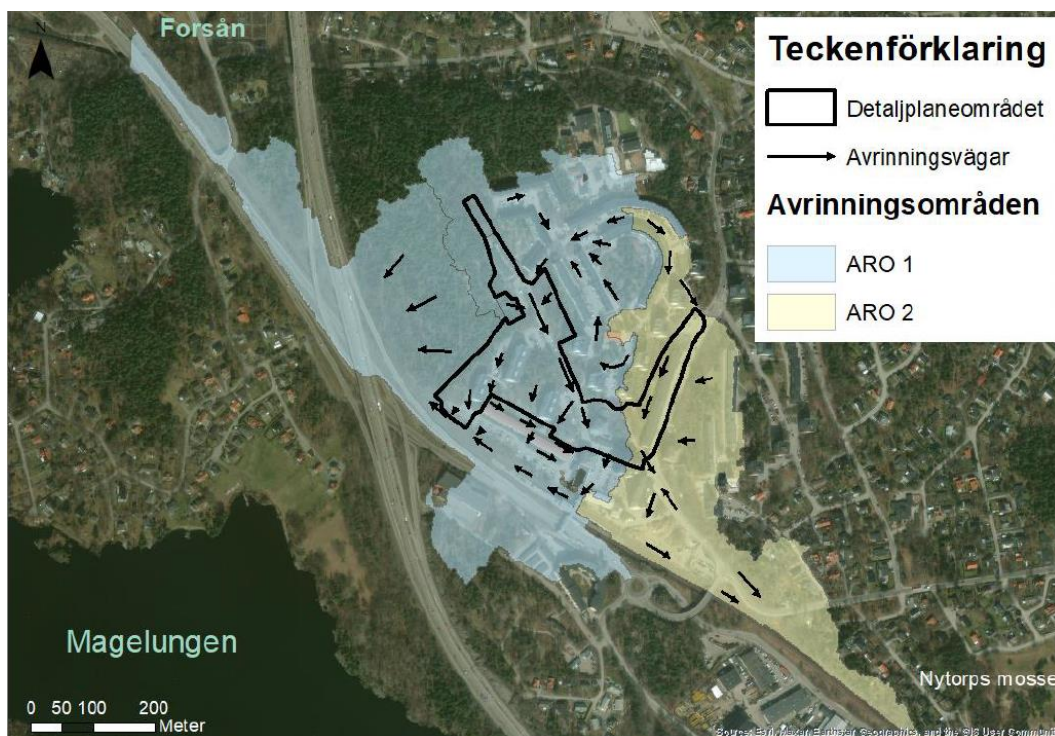
Yt- och grundvatten

- Recipienter för planområdet är Magelungen och Forsån som har otillfredsställande respektive måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status.

- Det finns inget aktivt markavvattningsföretag inom eller i närheten av planområdet som kan påverkas av en förändrad markavvattning inom området.
- Möjligheten för infiltration av dagvatten inom planområdet är begränsad med anledning av mycket hårdgjorda ytor och ytligt berg.
- Planområdet ingår i tekniskt avrinningsområde som avleds till Magelungen.
- Området omfattas inte av Östra Mälarens vattenskyddsområde.
- Grundvatten påträffades i planområdets nordvästra och nordöstra del och provtagning utfördes i tre rör. Inga anmärkningsvärda halter har uppmätts av varken metaller, petroleumämnen eller PFAS i grundvattnet. Bergöverytan ligger nära marknivån i de södra och centrala delarna och ingen indikation på grundvatten finns.

Skyfall

- Planområdet kan delas in i två ytliga delavrinningsområden utifrån befintlig topografi, se figur 7. Båda avrinner ner mot dike längs järnvägen. Ytlig avrinning sker längs befintliga gator ner mot parkeringsytan på Bonden 4 samt till rondellen, båda precis utanför planområdet.
- Bidragande tillrinningsområde är relativt litet då planområdet ligger förhållandevis högt.

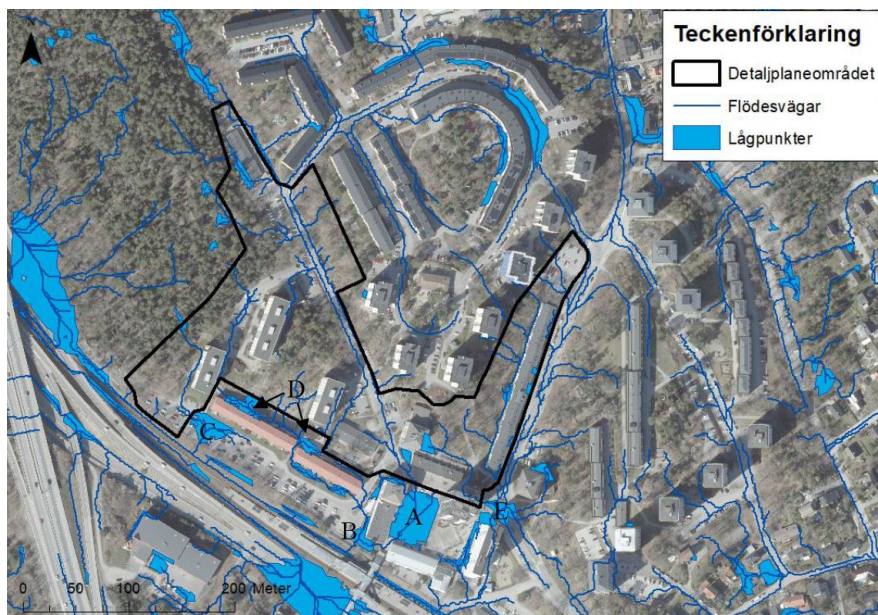

Figur 7. Delavrinningsområden som planområdet utgörs av samt ungefärlig flödesriktning (Bjerking, 2024)

- Enligt en lågpunktskartering utförd i SCALGO Live förekommer det mindre instängda områden inom detaljplaneområdet. Dessa är framför allt

lokaliserade intill befintliga byggnader som ligger nedanför kuperad naturmark.

- Det förekommer större lågpunkter nedströms planområdet (markerade med bokstäver i figur 8). Den största lågpunkten i anslutning till planområdet är på parkeringsytan (A) på Bonden 4. Under lågpunkten finns ett underjordiskt garage med infart från parkeringen. Infarten är avgränsad med kantsten. Väster om byggnaden på Tärningen 1 finns en lastnedfart och parkeringsyta (B) som också riskerar att översvämmas. Lastnedfarten är försedd med sidomur som förhindrar tillrinning från omkringliggande mark. Vid planerat parkeringsdäck (C), befintliga byggnader på Brickan 5 (D) och vid rondellen (E) finns ytterligare lågpunkter.

Figur 8. Lågpunktskartering från Scalgo Live (Bjerking, 2024)

Planen och påverkan

Yt- och grundvatten

- Planförslaget innebär visst ianspråktagande av grönytor men huvuddelen av nyexploatering sker på redan hårdgjorda ytor såsom parkeringsytor eller berg i dagen. Fördröjningsbehovet av dagvatten bedöms därmed inte öka påtagligt av den anledningen.
- Med föreslagna lösningar enligt dagvattenutredningen uppnås Huddinge kommuns krav för flödesfördröjning och föroreningsreducering. Exploateringen bedöms därför inte påverka möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormer i recipienter, utan snarare förbättra situationen.

Skyfall

- Det finns begränsat med plats för skyfallshantering på allmän plats inom planområdet bland annat eftersom Norströms väg inte planeras att breddas. Viss yta kan planeras i närheten av den större lågpunkten på Bonden 4 (parkeringsytan A i figur 7). En stor del av planområdets västra del avrinner

mot denna lågpunkt via Norströms väg. I stället planerar kommunen att anlägga en skyfallsyta på Springaren 3, som ligger uppströms inom planområdet. Ytan kommer fördröja vatten från uppströms tillrinningsområde som idag rinner ohindrat nedströms längs Norströms väg ner mot centrum.

Samlad bedömning

Yt- och grundvatten

- Med föreslagen hantering i dagvattenutredningen uppnås kommunens krav på flödes- och föroreningsreducering vilket förbättrar möjligheten att uppnå uppsatta miljökvalitetsnormer i aktuella recipienter. Planförslaget bedöms därmed inte medföra en betydande miljöpåverkan på yt- och grundvatten.

Skyfall

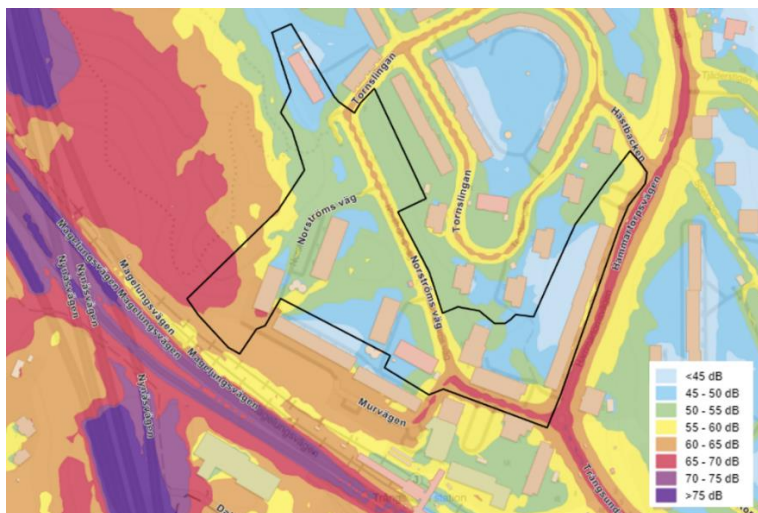
- Den planerade skyfallshanteringen bedöms innebära att skyfall kan fördröjas och avledas på ett säkert sätt som inte förvärrar översvämningssituationen vare sig inom eller nedströms planområdet. Planförslaget bedöms inte medföra en betydande miljöpåverkan för skyfall.

Människors hälsa

Platsen

Buller

- De främsta bullerkällorna i närområdet är Hammartorpsvägen, Magelungsvägen, Nynäsvägen och järnvägen. Inom planområdet är det främst Norströms väg som bidrar med trafikbuller. Enligt kommunens bullerkartläggning underskrider de flesta befintliga byggnader inom planområdet riktvärdet för dygnsekvivalenta ljudnivå vid fasad (<60 dBA). Men lamellhuset längs Hammartorpsvägen och byggnaden vid torget längs Norströms väg samt byggnad längst västerut överskrider delvis 60 dBA.

Figur 9. Bullerutbredningskarta med befintliga byggnader som visar dygnsekvivalenta ljudnivåer från väg- och spårtrafik (Structor, 2021).

Luftkvalitet

- Modelleringar utförda av SLB analys på uppdrag av Östra Sveriges luftvårdsförbund har använts för att bedöma luftkvalitet. Enligt kartläggning av årsmedelhalter uppgår halterna av kvävedioxid (NO_2) inom planområdet till 5–10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Miljökvalitetsnormen är 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ och miljökvalitetsmålet 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Halterna för PM10 uppgår till 10–15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ inom planområdet. Miljökvalitetsnormen för P10 är 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ och miljökvalitetsmålet är 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Urban värmeeffekt

- Planområdet är inte identifierat som ett riskområde för urbana värmeöar enligt klimat- och sårbarhetsanalys utförd för kommunen.
- Det finns gott om grönytor mellan både befintlig och tillkommande bebyggelse. Dessutom finns det ett större sammanhängande skogsområde i väster. Samtliga grönytor bidrar till en kylande effekt genom skuggverkan, avdunstning och transpiration.

Planen och påverkan

Buller

- En förtätning av området kommer generera ett större trafikflöde i området. Biltrafiken bedöms öka med cirka 30 % i vissa delar av vägnätet i framtiden enligt trafikutredning (Sweco, 2024).
- En bullerutredning har tagits fram för planerad situation. Den visar att förskolegården och fem av de åtta planerade flerbostadshusen uppfyller trafikbullerförfordningen. För tre byggnader, se vilka i figur 10, krävs det bullerreducerande balkongutformning för att uppnå gällande riktvärden för samtliga lägenheter. Totalt rör det sig om 13 lägenheter, vilket motsvarar 4 % av det planerade beståndet, som inte uppfyller riktvärden om inte balkongutformning beaktas i bullerberäkningar.

Figur 10. Ljudutbredningskarta 15 meter över mark (Delta Akustik, 2024). Markerade byggnader är de som kräver bullerreducerande balkonger för att samtliga lägenheter ska uppnå trafikbullerförfordningens riktvärden.

Luftkvalitet

- Planförslaget kommer generera en ökning av trafik i området vilket bidrar till en viss ökning av luftföroreningar.

Urban värmeeffekt

- Det är främst redan hårdgjorda ytor, såsom markparkeringar eller ytligt berg, som bebyggs och det är små ingrepp i befintliga grönytor. Tillkommande bostadsgårdar kommer tillföra grönska i olika form. Planförslaget bedöms inte påverka lokalklimatet.

Samlad bedömning

Buller

- Med lämplig planlösning och med beaktande av balkonger uppfylls trafikbullerförordningens riktvärden för samtliga tillkommande bostäder. Trafikökningen som är att förvänta bedöms vara acceptabel för området. Sammantaget bedöms planförslaget inte medföra en betydande miljöpåverkan avseende buller.

Luftkvalitet

- Luftkvaliteten är god i området och exploateringen bedöms inte medföra att miljö kvalitetsnormer eller miljömål inte uppnås.

Urban värmeeffekt

- Planförslaget bedöms inte medföra en betydande miljöpåverkan på lokalklimatet med anledning av de begränsade ingrepp i grönstrukturen som föreslås.

Sociala- och rekreativa värden

Platsen

- De rekreativvärden som finns inom planområdet består av bostadsgårdar med ytor för avkoppling och lek. De mindre skogsområdena är kuperade och relativt svårtillgängliga. Utanför planområdet finns framför allt det större skogsområdet i väster med elljusspår och centrum i direkt närhet. Utöver det finns även förskolegårdarna.

Planen och påverkan

- Detaljplanen föreslår ett begränsat intrång i skogsområdet i väster. Ytan som tas i anspråk ligger i utkanten av skogsområdet, är svårtillgänglig och antas inte vara ett område som nyttjas av allmänheten.
- Detaljplanen möjliggör också för nya mötesplatser i anslutning till Trångsund centrum.
- Förskolan nära centrum kommer bebyggas med bostäder. Förskolan i norr, på Älvan 2, kommer ersättas med större byggnad med en förskolegård som utökas.

Samlad bedömning

- Planförslaget bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan på sociala- eller rekreativa värden.

Kulturmiljövärden och landskapsbild

Platsen

- Planområdet angränsar delvis till bostadsområdet Stortorpsparken som är en särskilt värdefull kulturmiljö utpekad i kommunens kulturmiljöprogram från 2019. Inom planområdet finns dock inga kända kulturhistoriska värden.
- Den äldre bebyggelsen består av långa lamellhus och punkthus med karaktär av ”hus i park”. Den nyare bebyggelsen vid centrum är av varierande karaktär. Mellan byggnadskroppar finns välbevarad och uppväxt natur samt flera stora träd.

Planen och påverkan

- Planförslaget påverkar inte den angränsande kulturmiljön Stortorpsparken.
- Norströms väg kommer få en mer stadsmässig gatumiljö. Den byggda miljön ska bevara och stärka karaktären ”hus i park”. Områdets naturkaraktär med berg och grönska bevaras i största möjliga mån.

Samlad bedömning

- Planförslaget bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan på kulturmiljövärden eller landskapsbilden.

Risk för olyckor

Platsen

- Nynäsbanan är en rekommenderad järnväg för farligt gods och ligger söder om planområdet. Nynäsvägen, som är en rekommenderad primärväg för farligt gods, ligger cirka 90 meter väster om planområdet.
- I övrigt finns det inga kända riskfyllda verksamheter inom eller i närheten av planområdet.

Planen och påverkan

- Föreslagen bostadsbebyggelse placeras som närmst cirka 90 meter från järnvägen vilket innebär att länsstyrelsens rekommenderade skyddsavstånd på minst 50 meter för bostäder uppfylls. Parkeringsdäcket planeras dock cirka 10 meter från järnvägen. Enligt nämnda rekommendationer är parkering tillåten inom denna zon.

Samlad bedömning

- Planförslaget bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan för risken för olyckor.

Hushållning med resurser och klimatpåverkan

Utsläpp av växthusgaser kommer att öka ur ett livscykelperspektiv då byggnadsmaterial, transporter, energianvändning, boendes transportvanor med mera spelar in. Antalet bilar och elanvändningen kommer att öka. Transporter för leveranser och avfallshantering bedöms öka som följd av fler bostäder. Planområdet är i ett stationsnära läge vilket ger möjlighet att välja kollektivtrafik.

Samlad bedömning

- Detaljplanens påverkan på utsläpp av växthusgaser eller resurser jämfört med befintlig situation bedöms inte leda till en betydande miljöpåverkan.

Motiverat ställningstagande

Platsen har ett stationsnära läge och är utpekad i översiktsplanen som lämpligt område för förtätning. Planområdet omfattas inte av reservat eller riksintressen. En del av en biotopskyddad allé behöver sannolikt avverkas, vilket kommer föregås av en ansökan om dispens.

Föreslagen tillkommande bebyggelse placeras främst på redan hårdgjorda ytor och befintliga grönytor tas endast i anspråk i begränsad omfattning. Under planarbetet har kommunen arbetat enligt skadelindringshierarkin för att minimera ingrepp på naturvärden.

Påträffade föroreningar kommer fortsätta undersökas, men bedöms i nuläget vara möjligt att hantera utan risk för miljön eller människors hälsa. Med lämplig utformning av byggnader kan riktvärden för trafikbuller uppnås.

Planområdet har förutsättningar för lokalt omhändertagande av dagvatten. Enligt beräkningar av föreslagna dagvattenåtgärder kommer flödes- och föroreningsbelastningen från planområdet att minska efter exploatering, vilket förbättrar möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormer i recipienter. Vidare anser kommunen att det går att säkerställa en säker skyfallshantering.

Kommunen gör den sammanvägda bedömningen att detaljplanen inte bedöms ge upphov till betydande miljöpåverkan. Bedömningen har gjorts med beaktande av kriterierna i 5 § och 10–13 § miljöbedömningsförordningen.

En strategisk miljöbedömning, enligt 6 kap 3 § miljöbalken behöver därför inte genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) inte upprättas för detaljplanen.

Med vänliga hälsningar

Michaela Vitale
Planarkitekt
Kommunstyrelsens förvaltning

Frank Nordström
Miljöplanerare
Kommunstyrelsens förvaltning